ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 15ης Μαΐου 2008 *

Στην υπόθεση C-442/04,

με αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως δυνάμει του άρθρου 230 ΕΚ, η οποία ασκήθηκε στις 21 Οκτωβρίου 2004,

Βασίλειο της Ισπανίας, εκπροσωπούμενο από τους E. Braquehais Conesa και A. Sampol Pucurull, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγον,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τους J. Monteiro και F. Florindo Gijón,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

υποστηριζόμενου από

την **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,** εκπροσωπούμενη από τους T. van Rijn και F. Jimeno Fernández, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, J. Makarczyk, P. Kūris (εισηγητή), J.-C. Bonichot και C. Toader, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 31ης Ιανουαρίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με το δικόγραφο της προσφυγής του, το Βασίλειο της Ισπανίας ζητεί την ακύρωση των άρθρων 1 έως 6 του κανονισμού (ΕΚ) 1415/2004 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2004, για καθορισμό της μέγιστης ετήσιας αλιευτικής προσπάθειας για ορισμένες ζώνες και τύπους αλιείας (ΕΕ L 258, σ. 1).

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1954/2003

2 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 2371/2002 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, για τη διατήρηση και βιώσιμη εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΕΕ L 358, σ. 59), προβλέπει ότι «το Συμβούλιο θεσπίζει κοινοτικά μέτρα τα οποία διέπουν την πρόσβαση σε ύδατα και πόρους καθώς και όρους βιώσιμης άσκησης των αλιευτικών δραστηριοτήτων». Το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο στ΄, του ίδιου αυτού κανονισμού αναφέρει, μεταξύ των μέτρων αυτών, τα σκοπούντα στον περιορισμό της αλιευτικής προσπάθειας, η οποία συνίσταται, για ένα αλιευτικό σκάφος, στο προϊόν της αλιευτικής ικανότητας και της δραστηριότητάς του, για ομάδα δε σκαφών, στο άθροισμα της αλιευτικής προσπάθειας όλων των σκαφών της ομάδας.

3 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1954/2003 του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, για τη διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας όσον αφορά ορισμένες αλιευτικές ζώνες και πόρους της Κοινότητας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 2847/93 και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) 685/95 και (ΕΚ) 2027/95 (ΕΕ L 289, σ. 1), αποτελεί ένα από τα μέτρα αυτά το οποίο, κατά το άρθρο του 1, θεσπίζει τα κριτήρια και τις διαδικασίες ενός συστήματος διαχειρίσεως της αλιευτικής προσπάθειας στις ζώνες ICES V, VI, VII, VIII, IX και X και στις διαιρέσεις CECAF 34.1.1, 34.1.2 και 34.2.0.

4 Σύμφωνα με τη δεύτερη και τη τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1954/2003, ο κανονισμός αυτός σκοπεί ιδίως, μετά τη λήξη στις 31 Δεκεμβρίου 2002 της ισχύος των διατάξεων της Πράξεως για τους όρους προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας και της Πορτογαλικής Δημοκρατίας και για τις προσαρμογές των Συνθηκών (ΕΕ 1985, L 302, σ. 23, στο εξής: Πράξη Προσχωρήσεως) που διέπουν την πρόσβαση σε ορισμένες ζώνες και ορισμένους πόρους, στην προσαρμογή στο νέο νομικό πλαίσιο ορισμένων διατάξεων των κανονισμών (ΕΚ) 685/95 του Συμβουλίου, της 27ης Μαρτίου 1995, για τη διαχείριση της αλιευτικής προσπάθειας όσον αφορά

ορισμένες αλιευτικές ζώνες και αλιευτικούς πόρους της Κοινότητας (ΕΕ L 71, σ. 5), και (ΕΚ) 2027/95 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουνίου 1995, για τη θέσπιση καθεστώτος διαχείρισης της αλιευτικής προσπάθειας που αφορά ορισμένες αλιευτικές ζώνες και πόρους της Κοινότητας (ΕΕ L 199, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) 149/1999 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 1999 (ΕΕ L 18, σ. 3), και στην επίτευξη της μη αυξήσεως της συνολικής αλιευτικής προσπάθειας στις οικείες ζώνες.

5 Το άρθρο 3 του κανονισμού 1954/2003, με τον τίτλο «Μέτρα για την αλίευση βενθικών ειδών και ορισμένων μαλακίων και καρκινοειδών», ορίζει τα εξής:

«1. Εξαιρουμένης της ζώνης που ορίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, τα κράτη μέλη:

α) αξιολογούν τα επίπεδα της αλιευτικής προσπάθειας αλιευτικών σκαφών μήκους τουλάχιστον 15 μέτρων συνολικά, ως ετήσιο μέσο όρο της περιόδου 1998 έως 2002, σε καθεμία από τις ζώνες ICES και τις διαιρέσεις CECAF που αναφέρονται στο άρθρο 1, όσον αφορά τη βενθική αλιεία, εξαιρουμένης της βενθικής αλιείας που καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΚ) 2347/2002 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση ειδικών απαιτήσεων πρόσβασης και συναφών όρων που εφαρμόζονται στην αλιεία αποθεμάτων βαθέων υδάτων και την αλιεία χτενιών, καβουριών και καβουρομανών, όπως ορίζεται στο παράρτημα. Για τον υπολογισμό της αλιευτικής προσπάθειας, η αλιευτική ικανότητα του σκάφους μετριέται ως εγκατεστημένη ισχύς εκπεφρασμένη σε κιλοβάτ (kW)·

β) κατανέμουν τα επίπεδα αλιευτικής προσπάθειας που προκύπτουν από την αξιολόγηση σύμφωνα με το στοιχείο α΄ σε κάθε ζώνη ICES ή διαίρεση CECAF, όσον αφορά κάθε τύπο αλιείας που αναφέρεται στο στοιχείο α΄.

[…]»

6 Κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 1954/2003:

«1. Η αλιευτική προσπάθεια αλιευτικών σκαφών μήκους, συνολικά, δεκαπέντε μέτρων ή ολιγότερο αξιολογείται συνολικά ανά αλιευτικό τομέα και ζώνη ή διαίρεση που αναφέρεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, κατά την περίοδο 1998 έως 2002.

2. Η αλιευτική προσπάθεια αλιευτικών σκαφών μήκους, συνολικά, δέκα μέτρων ή ολιγότερο αξιολογείται συνολικά ανά αλιευτικό τομέα και ζώνη ή διαίρεση που αναφέρεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, κατά την περίοδο 1998 έως 2002.

3. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η αλιευτική προσπάθεια αυτών των σκαφών περιορίζεται στο επίπεδο της αλιευτικής προσπάθειας που αξιολογείται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2.»

7 Εξάλλου, το άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003 θεσπίζει ένα ειδικό σύστημα διαχείρισεως της αλιευτικής προσπάθειας το οποίο έχει εφαρμογή σε μια βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη οριοθετούμενη στα ανοικτά των ιρλανδικών ακτών, για την οποία «τα κράτη μέλη αξιολογούν τα επίπεδα της αλιευτικής προσπάθειας αλιευτικών σκαφών μήκους, συνολικά, δέκα μέτρων ή [περισσότερο], ως ετήσιο μέσο όρο της περιόδου 1998 έως 2002, όσον αφορά τη βενθική αλιεία, εξαιρουμένων εκείνων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) 2347/2002, και την αλιεία χτενιών, καβουριών και καβουρομανών και κατανέμουν το αξιολογηθέν επίπεδο αλιευτικής προσπάθειας για καθέναν από αυτούς τους τύπους αλιείας».

8 Τέλος, το άρθρο 11, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1954/2003 προβλέπει ότι, με βάση τις πληροφορίες που τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως πρόταση κανονισμού για τον καθορισμό της μέγιστης ετήσιας αλιευτικής

προσπάθειας για κάθε κράτος μέλος και για κάθε ζώνη και τύπο αλιείας που καθορίζεται στα άρθρα 3 και 6 και ότι το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με ειδική πλειοψηφία κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, καθορίζει τη μέγιστη προσπάθεια αυτή. Κατ' εφαρμογήν αυτής της διατάξεως, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 1415/2004.

Ο κανονισμός 1415/2004

9 Ο κανονισμός 1415/2004 ορίζει τα εξής:

«*Άρθρο 1*

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τη μέγιστη ετήσια αλιευτική προσπάθεια για κάθε κράτος μέλος και για κάθε ζώνη και τύπο αλιείας που καθορίζεται στα άρθρα 3 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) 1954/2003.

Άρθρο 2

Μέγιστα επίπεδα

1. Τα μέγιστα επίπεδα ετήσιας αλιευτικής προσπάθειας ανά ομάδα ειδών, ζώνη και τύπο αλιείας και ανά κράτος μέλος, για τις ζώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχεία α΄ και β΄, του κανονισμού (ΕΚ) 1954/2003, καθορίζονται στο παράρτημα Ι του παρόντος κανονισμού.

2. Τα μέγιστα επίπεδα ετήσιας αλιευτικής προσπάθειας ανά ομάδα ειδών, ζώνη και τύπο αλιείας και ανά κράτος μέλος, για τη ζώνη που αναφέρεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 1954/2003, καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙ του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 3

Διέλευση μέσω ζώνης

1. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι η χρησιμοποίηση των κατανομών αλιευτικής προσπάθειας ανά ζώνη, όπως ορίζεται στα άρθρα 3 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) 1954/2003, δεν θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη διάρκεια χρόνου αλιείας συγκριτικά με τα επίπεδα αλιευτικής προσπάθειας που έχει ασκηθεί κατά την περίοδο αναφοράς.

2. Η αλιευτική προσπάθεια που έχει προέλθει από τη διέλευση σκάφους μέσω ζώνης οσάκις δεν έχει ασκηθεί αλιευτική προσπάθεια κατά την περίοδο αναφοράς, δεν χρησιμοποιείται για τη διενέργεια αλιευτικών δραστηριοτήτων στη ζώνη αυτή. Κάθε κράτος μέλος καταγράφει την εν λόγω αλιευτική προσπάθεια ξεχωριστά.

Άρθρο 4

Μεθοδολογία

Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την καταγραφή της αλιευτικής προσπάθειας είναι η ίδια με τη χρησιμοποιηθείσα κατά την αξιολόγηση των επιπέδων αλιευτικής προσπάθειας στο πλαίσιο των άρθρων 3 και 6 του κανονισμού (ΕΚ) 1954/2003.

Άρθρο 5

Συμμόρφωση με άλλα συστήματα περιορισμού της αλιευτικής προσπάθειας

Τα μέγιστα επίπεδα ετήσιας αλιευτικής προσπάθειας που καθορίζονται στα παραρτήματα I και II ισχύουν με την επιφύλαξη των περιορισμών αλιευτικής προσπάθειας που καθορίζονται στο πλαίσιο σχεδίων αποκατάστασης ή οποιουδήποτε άλλου μέτρου διαχείρισης βάσει του κοινοτικού δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται το μέτρο που προβλέπει τη χαμηλότερη αλιευτική προσπάθεια.

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

[…]»

Η διαδικασία και τα αιτήματα των διαδίκων

10 Δεδομένου ότι το Βασίλειο της Ισπανίας άσκησε στις 29 Ιανουαρίου 2004 προσφυγή, η οποία πρωτοκολλήθηκε με τον αριθμό C-36/04, με αίτημα την ακύρωση των

άρθρων 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, αποφασίστηκε στις 2 Μαρτίου 2005 να ανασταλεί η διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση μέχρι την έκδοση αποφάσεως επί της προσφυγής εκείνης.

11 Με διάταξη του Προέδρου του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 2004, επετράπη στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων να παρέμβει υπέρ του Συμβουλίου στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως.

12 Το Δικαστήριο, με απόφαση της 30ής Μαρτίου 2006, C-36/04, Ισπανία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2006, σ. I-2981), απέρριψε την προσφυγή με αίτημα την ακύρωση μόνον των άρθρων 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, διότι έκρινε ότι οι διατάξεις αυτές ήσαν αδιαχώριστες από το υπόλοιπο μέρος του κανονισμού αυτού, οπότε η προσφυγή εκείνη ήταν απαράδεκτη.

13 Κατόπιν της εκδόσεως της αποφάσεως εκείνης και της επαναλήψεως της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση, το Βασίλειο της Ισπανίας προέβαλε επισήμως με το υπόμνημα απαντήσεως ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 1954/2003 και ενέμεινε στα αιτήματά του περί ακυρώσεως των άρθρων 1 έως 6 του κανονισμού 1415/2004 και περί καταδίκης του καθού κοινοτικού οργάνου στα δικαστικά έξοδα.

14 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή ζήτησαν να απορριφθεί η προσφυγή και να καταδικασθεί το Βασίλειο της Ισπανίας στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

15 Το Συμβούλιο φρονεί ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 1954/2003 την οποία προέβαλε το Βασίλειο της Ισπανίας είναι απαράδεκτη διότι,

αφενός, προβλήθηκε εκπροθέσμως, δηλαδή στο στάδιο του υπομνήματος απαντήσεως και όχι με το δικόγραφο της προσφυγής και, αφετέρου, το κράτος μέλος δεν μπορούσε, εν πάση περιπτώσει, να αμφισβητήσει το κύρος του εν λόγω κανονισμού μετά την εκπνοή της προθεσμίας του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ.

16 Ισχυρίζεται, αφενός, ότι το άρθρο 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας απαγορεύει την προβολή νέων ισχυρισμών κατά τη διάρκεια της δίκης και ότι η απόρριψη της προσφυγής που άσκησε το Βασίλειο της Ισπανίας στο πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου δεν μπορεί να θεωρηθεί νέο πραγματικό περιστατικό, υπό την έννοια της διατάξεως αυτής.

17 Παρατηρεί, αφετέρου, ότι, αν επιτρεπόταν σε κράτος μέλος να αμφισβητεί το κύρος κοινοτικού κανονισμού μετά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, προβάλλοντας ένσταση ελλείψεως νομιμότητας κάθε φορά που ένα κοινοτικό όργανο εκδίδει πράξη εκτελεστική του κανονισμού αυτού, τούτο θα καθιστούσε δυνατή την επ' αόριστον αμφισβήτηση του κύρους των κοινοτικών πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα, πράγμα το οποίο, κατά το Συμβούλιο, θα αντέβαινε στον σκοπό των προθεσμιών ασκήσεως προσφυγής που είναι η εγγύηση της ασφαλείας δικαίου. Μολονότι το Βασίλειο της Ισπανίας προσέβαλε τον κανονισμό 1954/2003, εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου και μολονότι δεν πρόκειται περί αποφάσεως κοινοτικού οργάνου, πρέπει ωστόσο να εφαρμοσθεί εν προκειμένω η νομολογία κατά την οποία ο αποδέκτης αποφάσεως εκδοθείσας από τα κοινοτικά όργανα η οποία δεν προσβλήθηκε εντός της προθεσμίας του άρθρου 230, τελευταίο εδάφιο, ΕΚ δεν μπορεί να επικαλεσθεί την παρανομία της, διότι η απόφαση αυτή έχει καταστεί απρόσβλητη έναντι αυτού (αποφάσεις της 15ης Νοεμβρίου 1983, 52/83, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1983, σ. 3707, σκέψη 10, της 9ης Μαρτίου 1994, C-188/92, TWD Textilwerke Deggendorf, Συλλογή 1994, σ. I-833, σκέψη 13, και της 15ης Φεβρουαρίου 2001, C-239/99, Nachi Europe, Συλλογή 2001, σ. I-1197, σκέψη 29).

18 Η Επιτροπή, η οποία παρεμβαίνει υπέρ του Συμβουλίου και ζητεί την απόρριψη της προσφυγής ως αβάσιμης, εκθέτει ότι ο κανονισμός 1954/2003 και ο κανονισμός 1415/2004, ο οποίος απλώς θέτει τον προηγούμενο σε εφαρμογή, συνδέονται τόσο στενά ώστε η υπό κρίση προσφυγή αποτελεί απλώς επανάληψη, σχεδόν κατά λέξη, της προσφυγής επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά

Συμβουλίου. Η υπό κρίση προσφυγή δεν στρέφεται πραγματικά κατά του κανονισμού 1415/2004, αλλά κατά των άρθρων 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους της υπό κρίση προσφυγής δεν αναφέρει ειδικώς ή ευθέως τον κανονισμό 1415/2004. Οπωσδήποτε, το Βασίλειο της Ισπανίας, ζητώντας τη συνέχιση της παρούσας διαδικασίας μετά την έκδοση της προπαρατεθείσας αποφάσεως Ισπανία κατά Συμβουλίου, προσπαθεί να διαφύγει τα αποτελέσματα της αποφάσεως αυτής. Δεδομένου ότι η εν λόγω απόφαση απέρριψε την προσφυγή του, η υπό κρίση προσφυγή κατέστη άνευ αντικειμένου.

19 Εξάλλου, κατά την Επιτροπή, ο προσφεύγων δεν μπορεί να προβάλει ένσταση ελλείψεως νομιμότητας μιας πράξεως κατά της οποίας είχε τη δυνατότητα να ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως. Επιπλέον, η ένσταση αυτή, η οποία δεν θέτει ζήτημα δημόσιας τάξεως, έπρεπε να έχει προβληθεί ρητώς ήδη με το δικόγραφο της προσφυγής. Η ένσταση αυτή προβλήθηκε εκπροθέσμως και συνιστά προβολή νέου ισχυρισμού και τροποποίηση της αρχικής αιτήσεως, κατά παράβαση του άρθρου 42 του Κανονισμού Διαδικασίας. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή θεωρεί ότι η υπό κρίση προσφυγή πρέπει να απορριφθεί χωρίς να είναι αναγκαίο να εξετασθεί η ουσία της υποθέσεως.

20 Το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζει ότι μεταξύ των κανονισμών 1954/2003 και 415/2004 υπάρχει άμεσος νομικός σύνδεσμος και ότι η προπαρατεθείσα απόφαση Ισπανία κατά Συμβουλίου συνιστά νέο νομικό και πραγματικό στοιχείο που ανέκυψε κατά τη διαδικασία, οπότε η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας την οποία προβάλλει είναι παραδεκτή. Προσθέτει ότι η ένσταση αυτή δεν αντιβαίνει στην αρχή της ασφαλείας δικαίου ούτε στην αρχή του δεδικασμένου, δεδομένου ότι έχει ασκηθεί εμπροθέσμως προσφυγή κατά του βασικού κανονισμού και του εκτελεστικού κανονισμού και ότι το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί της ουσίας με την προηγούμενη απόφασή του.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

21 Κατά το άρθρο 241 ΕΚ, «[π]αρά τη λήξη της προθεσμίας του άρθρου 230, πέμπτο εδάφιο, κάθε διάδικος μπορεί, επ' ευκαιρία διαφοράς που θέτει υπό αμφισβήτηση

την ισχύ κανονισμού που έχει εκδοθεί από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, ή την ισχύ κανονισμού του Συμβουλίου, της Επιτροπής ή της [Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας], να επικαλείται το ανεφάρμοστο του κανονισμού αυτού, ενώπιον του Δικαστηρίου, για έναν από του λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 230, δεύτερο εδάφιο».

22 Από το άρθρο αυτό προκύπτει ότι το κράτος μέλος μπορεί, στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς, να αμφισβητήσει τη νομιμότητα του κανονισμού κατά του οποίου δεν έχει ασκήσει προσφυγή ακυρώσεως πριν από την εκπνοή της προθεσμίας του 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ. Παρατηρείται συναφώς ότι, δεδομένου ότι το δικαίωμα των κρατών μελών να ασκούν προσφυγή ακυρώσεως κατά κανονισμού δεν είναι περιορισμένο, ο λόγος απαραδέκτου τον οποίο αντιτάσσουν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, κατά τον οποίο, κατ' ουσίαν, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να προβάλει το παράνομο ενός κανονισμού μετά τη λήξη της προαναφερθείσας προθεσμίας, εφόσον μπορούσε να ζητήσει την ακύρωσή του εντός της προθεσμίας αυτής, θα κατέληγε, αν γινόταν δεκτός, στο να στερούνται τα κράτη μέλη το δικαίωμα να αμφισβητήσουν, στο πλαίσιο μιας ένδικης διαφοράς, τη νομιμότητα κανονισμού προκειμένου να επικαλεσθούν το ανεφάρμοστό του ενώπιον του Δικαστηρίου. Δεδομένου ότι μια τέτοια λύση είναι, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 61 των προτάσεών του, αντίθετη στην καθαυτό διατύπωση του άρθρου 241 ΕΚ, το οποίο παρέχει το δικαίωμα αυτό σε «κάθε διάδικο» (βλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2003, C-11/00, Επιτροπή κατά ΕΚΤ, Συλλογή 2003, σ. I-7147, σκέψη 76), ο λόγος αυτός απαραδέκτου πρέπει να απορριφθεί.

23 Όσον αφορά τον λόγο απαραδέκτου που αντέταξαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, ο οποίος αντλείται από το εκπρόθεσμο της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε το Βασίλειο της Ισπανίας, δεν αμφισβητείται ότι ο λόγος αυτός προβλήθηκε επισήμως με το υπόμνημα απαντήσεως, μετά την έκδοση της προπαρατεθείσας αποφάσεως Ισπανία κατά Συμβουλίου, με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή του προσφεύγοντος κατά των άρθρων 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, ενώ, αφενός, η ένσταση αυτή πρέπει, προκειμένου να είναι παραδεκτή, να έχει προβληθεί με το δικόγραφο της προσφυγής και, αφετέρου, η απόρριψη της προσφυγής αυτής δεν μπορεί, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς του Βασιλείου της Ισπανίας, να θεωρηθεί νέο πραγματικό ή νομικό στοιχείο που ανέκυψε κατά τη διαδικασία, υπό την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 1ης Απριλίου 1982, 11/81, Dürbeck κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 1251, σκέψη 17).

24 Εντούτοις, εν προκειμένω, προκύπτει από το δικόγραφο της προσφυγής ότι το Βασίλειο της Ισπανίας ζητεί με την προσφυγή αυτή την ακύρωση των άρθρων 1 έως 6 του κανονισμού 1415/2004, που αποτελούν το σύνολο των διατάξεων του κανονισμού αυτού, για τον λόγο και μόνον ότι ο ως άνω κανονισμός θέτει σε εφαρμογή τα άρθρα 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, του οποίου τη νομιμότητα αμφισβητεί, υποστηρίζοντας ότι τα άρθρα αυτά αντιβαίνουν στην αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων και ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε κατάχρηση εξουσίας θεσπίζοντας το άρθρο 6 του τελευταίου αυτού κανονισμού. Το Βασίλειο της Ισπανίας, μολονότι προβάλλει ρητώς με το υπόμνημα απαντήσεως ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 1954/2003 στο σύνολό του, δεν προβάλλει, προς στήριξη της ενστάσεως αυτής, άλλους ισχυρισμούς πλην των ήδη προβληθέντων με το δικόγραφο της προσφυγής, επί των οποίων το Συμβούλιο είχε τη δυνατότητα να λάβει θέση ήδη με το υπόμνημα αντικρούσεως. Συνεπώς, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 1954/2003 περιεχόταν εμμέσως πλην σαφώς στο δικόγραφο της προσφυγής, οπότε ο λόγος απαραδέκτου που αντλείται από το εκπρόθεσμο της προσφυγής αυτής πρέπει επίσης να απορριφθεί.

25 Παρατηρείται επιπλέον ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 1954/2003 την οποία προέβαλε το Βασίλειο της Ισπανίας δεν προσκρούει στο δεδικασμένο. Πράγματι, το δεδικασμένο καλύπτει μόνο τα πραγματικά ή νομικά ζητήματα τα οποία πράγματι ή κατ' ανάγκη επιλύθηκαν με την οικεία δικαστική απόφαση (απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 44 και παρατιθέμενη νομολογία). Με την προπαρατεθείσα απόφασή του Ισπανία κατά Συμβουλίου, το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του κύρους των άρθρων 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, κατά των οποίων προβλήθηκε η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας στην υπό κρίση υπόθεση, αλλά απέρριψε το αίτημα ακυρώσεώς τους με την αιτιολογία ότι ήταν απαράδεκτο.

26 Απ' όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας την οποία προέβαλε το Βασίλειο της Ισπανίας είναι παραδεκτή και ότι πρέπει να εξετασθούν επί της ουσίας οι προβαλλόμενοι προς στήριξή της ισχυρισμοί, οι οποίοι αντλούνται, αφενός, από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων και, αφετέρου, από κατάχρηση εξουσίας.

Επί του βασίμου της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας

Επί του ισχυρισμού που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

27 Επικαλούμενο τα άρθρα 12 ΕΚ και 34, παράγραφος 2, ΕΚ, το Βασίλειο της Ισπανίας υποστηρίζει ότι τα άρθρα 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, τα οποία τίθενται σε εφαρμογή με τον κανονισμό 1415/2004, περιέχουν στοιχεία ενέχοντα διάκριση εις βάρος του ισπανικού στόλου σε σχέση με τους στόλους των λοιπών κρατών μελών, δεδομένου ότι το Συμβούλιο δεν έλαβε υπόψη την απορρέουσα από την Πράξη Προσχωρήσεως ειδική κατάσταση του ισπανικού στόλου. Αυτά τα εισάγοντα δυσμενή διάκριση στοιχεία έγκεινται στην περίοδο αναφοράς που επιλέχθηκε με τα άρθρα αυτά για τον υπολογισμό της αλιευτικής προσπάθειας και στην οριοθέτηση της βιολογικώς ευαίσθητης ζώνης που προσδιορίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1954/2003.

28 Συγκεκριμένα, πρώτον, η επιλεγείσα περίοδος αναφοράς η οποία διαρκεί από το 1998 μέχρι το 2002, αντιστοιχεί σε χρονικό διάστημα κατά το οποίο το Βασίλειο της Ισπανίας υπέκειτο, λόγω του μεταβατικού καθεστώτος που θεσπίστηκε με την Πράξη Προσχωρήσεως και έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2002, σε σημαντικότερους περιορισμούς στον τομέα της αλιείας από τους επιβληθέντες στα λοιπά κράτη μέλη. Από το 1996, μετά την αναθεώρηση του μεταβατικού καθεστώτος η οποία πραγματοποιήθηκε το 1995 με τους κανονισμούς 685/95 και 2027/95, εφαρμόστηκε μόνον ως προς τον ισπανικό στόλο καθεστώς το οποίο διατηρούσε, αφενός, τους περιορισμούς στην πρόσβαση στις ζώνες ICES V b, VI, VII και VIII a, b, d και e τους οποίους προέβλεπε το άρθρο 158 της Πράξεως Προσχωρήσεως και περιόριζε, αφετέρου, την ταυτόχρονη παρουσία πλοίων στην ευαίσθητη ζώνη που καλείται «Irish Box», η οποία έκτοτε καλύπτεται εν μέρει από τη βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη που προσδιορίζεται στο άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού 1954/2003. Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν βρίσκονταν στην ίδια κατάσταση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, το γεγονός ότι επελέγη η περίοδος αυτή για τον υπολογισμό της αλιευτικής προσπάθειας συνεπάγεται τη διαιώνιση των μεταβατικών μέτρων και, επομένως, δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγενείας.

29 Δεύτερον, η καθιέρωση της βιολογικώς ευαίσθητης ζώνης και της διαδικασίας υπολογισμού της ανώτατης ετήσιας αλιευτικής προσπάθειας για τη ζώνη αυτή ενέχει δυσμενή διάκριση για τον ισπανικό στόλο και αποτελεί την εκδήλωση μιας απόπειρας συνεχίσεως της εφαρμογής ανάλογων μέτρων προς τα ισχύοντα ως προς το πρώην Irish Box, επίσης ενέχοντα δυσμενή διάκριση για τον ισπανικό στόλο. Ο λόγος ο οποίος εκτίθεται με την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1954/2003 για την οριοθέτηση της ζώνης αυτής, δηλαδή η ύπαρξη στον τόπο αυτόν υψηλής συγκεντρώσεως ιχθυδίων μπακαλιάρου στην πραγματικότητα χρησιμεύει μόνο για να δικαιολογήσει τη διατήρηση σε ισχύ αυτών των ενεχόντων δυσμενή διάκριση μέτρων.

30 Το Συμβούλιο εκθέτει ότι ο περιορισμός της αλιευτικής προσπάθειας αποτελεί μέτρο το οποίο σκοπεί στον περιορισμό των ημερών αλιείας ορισμένων πλοίων σε συγκεκριμένα ύδατα, προκειμένου να συμβάλει στη διατήρηση των αλιευτικών πόρων, και το οποίο καθιστά επίσης αποτελεσματικότερους τους περιορισμούς αλιευμάτων που προβλέπονται για ορισμένα αποθέματα ιχθύων. Ισχυρίζεται ότι ο περιορισμός της αλιευτικής προσπάθειας με γνώμονα την προσπάθεια που κατέβαλε κάθε εθνικός στόλος σε κάθε ζώνη και για κάθε είδος αλιείας κατά το διάστημα από το 1998 έως το 2002, την οποία προέβλεψε ο κανονισμός 1954/2003, έχει εφαρμογή σε όλα τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη, ανεξαρτήτως ιθαγενείας, οπότε δεν υφίσταται εμφανής δυσμενής διάκριση λόγω ιθαγενείας. Μολονότι απαγορεύονται και όλες οι συγκεκαλυμμένες μορφές διακρίσεως, πρέπει ωστόσο, κατά το Συμβούλιο, να ληφθεί υπόψη η νομολογία κατά την οποία ένα μέτρο μπορεί να θεωρηθεί ότι ενέχει δυσμενή διάκριση μόνον αν είναι αυθαίρετο, δηλαδή αν είναι αδικαιολόγητο και δεν στηρίζεται σε αντικειμενικά κριτήρια (αποφάσεις της 15ης Σεπτεμβρίου 1982, 106/81, Kind κατά ΕΟΚ, Συλλογή 1982, σ. 2885, σκέψη 22, της 9ης Ιουλίου 1985, 179/84, Bozzetti, Συλλογή 1985, σ. 2301, σκέψη 34, και της 14ης Ιουλίου 1994, C-353/92, Ελλάδα κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-3411, σκέψη 25). Το κριτήριο που χρησιμοποιήθηκε εν προκειμένω για να περιοριστεί η αλιευτική προσπάθεια, δηλαδή η προσπάθεια που καταβλήθηκε σε μια πρόσφατη περίοδο, είναι πλήρως δικαιολογημένο, κατάλληλο και ανάλογο με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

31 Επιπλέον, κατά το Συμβούλιο, το προσφεύγον δεν αποδεικνύει ότι οι περιορισμοί της αλιευτικής προσπάθειας που επέβαλαν οι κανονισμοί 685/95 και 2027/95 ήσαν αυστηρότεροι από τους επιβληθέντες στα λοιπά κράτη μέλη ούτε ότι, ελλείψει των περιορισμών αυτών, η προσπάθεια που θα κατέβαλλαν τα ισπανικά πλοία θα ήταν μεγαλύτερη από την πράγματι καταβληθείσα κατά το διάστημα από το 1998 έως το 2002.

32 Όσον αφορά τον περιορισμό της αλιευτικής προσπάθειας στη βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη την οποία καθορίζει το άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003, το Συμβούλιο εκθέτει ότι ο ειδικός περιορισμός της αλιευτικής προσπάθειας στη ζώνη αυτή σκοπεί στην αποφυγή του κινδύνου συγκεντρώσεως της αλιευτικής προσπάθειας σε συγκεκριμένες ζώνες, όπως η επίμαχη, στην οποία υπάρχει υψηλή συγκέντρωση ιχθυδίων μπακαλιάρου, λόγω του περιορισμού που ισχύει σε μεγάλες ζώνες όπως οι ζώνες ICES και οι διαιρέσεις CECAF. Η ζώνη αυτή δεν ταυτίζεται με το Irish Box, δεδομένου ότι αντιπροσωπεύει λιγότερο του ημίσεος αυτού, οπότε, ακόμη και αν υποτεθεί ότι οι περιορισμοί που επιβλήθηκαν στο Βασίλειο της Ισπανίας ως προς την τελευταία αυτή ζώνη με τους κανονισμούς 685/95 και 2027/95 είναι αυστηρότεροι από τους ισχύοντες για τα λοιπά κράτη μέλη και ότι η αλιευτική προσπάθεια του ισπανικού στόλου θα ήταν μεγαλύτερη εντός της ζώνης αυτής κατά το διάστημα από το 1998 έως το 2002 αν δεν είχαν επιβληθεί οι περιορισμοί, δεν αποδεικνύεται ότι εντεύθεν απορρέουν αρνητικές συνέπειες για τον ισπανικό στόλο.

33 Η Επιτροπή, παρατηρώντας ότι η μέθοδος υπολογισμού της αλιευτικής προσπάθειας που καθορίζει ο κανονισμός 1954/2003 είναι πανομοιότυπη για όλα τα κράτη μέλη, υποστηρίζει ότι η περίοδος αναφοράς που διαρκεί από το 1998 έως το 2002 ουδόλως συνεπάγεται δυσμενή διάκριση εις βάρος του ισπανικού στόλου. Παρατηρεί συναφώς ότι, ενώ η μέγιστη αλιευτική προσπάθεια καθορίστηκε, στο πλαίσιο του συστήματος που θεσπίστηκε το 1995, βάσει θεωρητικών στοιχείων, η μέγιστη αλιευτική προσπάθεια πρέπει πλέον να υπολογίζεται, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 1954/2003, βάσει αντικειμενικού κριτηρίου, δηλαδή της πράγματι ασκηθείσας αλιευτικής προσπάθειας κατά τη διάρκεια μιας πρόσφατης και αντιπροσωπευτικής περιόδου.

34 Όσον αφορά τη βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη, η Επιτροπή φρονεί ότι το διάστημα από το 1998 μέχρι το 2002 μπορεί εγκύρως να χρησιμεύσει ως περίοδος αναφοράς για τον υπολογισμό της αλιευτικής προσπάθειας εντός της ζώνης αυτής, η οποία δεν συμπίπτει πλήρως με το Irish Box, δεδομένου ότι το διάστημα αυτό αντικατοπτρίζει την προσπάθεια που πράγματι κατέβαλε ο ισπανικός στόλος και ουδόλως τον βλάπτει. Ο στόλος αυτός ανέπτυξε έντονη αλιευτική δραστηριότητα σε ορισμένες όμορες προς το Irish Box ζώνες, οι οποίες σήμερα περιλαμβάνονται στη βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη, και η αλιευτική προσπάθεια την οποία κατέβαλε κατά τον τρόπο αυτό λαμβάνεται πλέον υπόψη στην προσπάθεια που μπορεί να καταβάλει στο σύνολο της ζώνης αυτής. Εξάλλου, το Βασίλειο της Ισπανίας δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο το οποίο να αποδεικνύει ότι το όριο που ισχύει στο Irish Box είχε ως αποτέλεσμα τον περιορισμό της δραστηριότητας του στόλου του, μάλιστα δε ότι ο στόλος αυτός έφθασε το εν λόγω όριο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

35 Η τήρηση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, όπως έχει θεσπιστεί με το άρθρο 34, παράγραφος 2, ΕΚ, επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ούτε καθ' όμοιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός και αν μια τέτοιου είδους αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (βλ. αποφάσεις της 17ης Οκτωβρίου 1995, C-44/94, Fishermen's Organisations κ.λπ., Συλλογή 1995, σ. I-3115, σκέψη 46, της 9ης Σεπτεμβρίου 2004, C-304/01, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-7655, σκέψη 31, και της 8ης Νοεμβρίου 2007, C-141/05, Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-9485, σκέψη 40).

36 Εν προκειμένω, τα άρθρα 3, 4 και 6 του κανονισμού 1954/2003, των οποίων το παράνομο προβάλλει το Βασίλειο της Ισπανίας, ισχύουν κατά τον ίδιο τρόπο για όλα τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η περίοδος αναφοράς που διαρκεί από το 1998 έως το 2002 και χρησιμεύει, δυνάμει των διατάξεων αυτών, για την εκτίμηση και κατόπιν για την κατανομή των επιπέδων αλιευτικής προσπάθειας ως προς τους τύπους και τις ζώνες αλιείας που αφορούν οι διατάξεις αυτές είναι η ίδια για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Συνεπώς, ο περιορισμός της αλιευτικής προσπάθειας που καθορίζεται με γνώμονα την πράγματι καταβληθείσα προσπάθεια κατά την περίοδο αυτή από κάθε εθνικό στόλο σ' αυτές τις ζώνες και ως προς αυτούς τους τύπους αλιείας ισχύει για όλα τα κοινοτικά αλιευτικά σκάφη ανεξαρτήτως της ιθαγενείας τους. Επομένως, τα μέτρα τα οποία προβλέπουν οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι εισάγουν διάκριση εις βάρος του Βασιλείου της Ισπανίας παρά μόνον, αφενός, αν το κράτος αυτό βρισκόταν, όπως ισχυρίζεται, σε διαφορετική κατάσταση απ' ό,τι τα λοιπά κράτη μέλη κατά τη λήψη των εν λόγω μέτρων και, αφετέρου, αν, ενδεχομένως, δεν δικαιολογείται αντικειμενικώς το ότι το Βασίλειο της Ισπανίας υποβλήθηκε στο ίδιο σύστημα διαχειρίσεως της αλιευτικής προσπάθειας με το ισχύον για τα λοιπά κράτη μέλη.

37 Διαπιστώνεται συναφώς ότι, όπως επισημάνθηκε στα σημεία 61 και 62 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα P. Léger στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση της 30ής Μαρτίου 2006, Ισπανία κατά Συμβουλίου, στα οποία παραπέμπει το σημείο 95 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα στην υπό κρίση υπόθεση, το Βασίλειο της Ισπανίας υπέκειτο, από την προσχώρησή του στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002, σε κάποιους περιορισμούς

σχετικούς με την πρόσβαση σε ορισμένες αλιευτικές ζώνες και σε ορισμένους αλιευτικούς πόρους και ότι η κατάστασή του, παρά τη σταδιακή ευθυγράμμιση με αυτή των λοιπών κρατών μελών, εξακολούθησε να παρουσιάζει ιδιαιτερότητες μέχρι τη λήξη της περιόδου αυτής και, συνεπώς, κατά την περίοδο αναφοράς από το 1998 μέχρι το 2002, η οποία επιλέχθηκε με τις επίμαχες διατάξεις για τον καθορισμό της αλιευτικής προσπάθειας

38 Συγκεκριμένα, η Πράξη Προσχωρήσεως όρισε στα άρθρα της 156 έως 166 ένα καθεστώς προσβάσεως στα κοινοτικά ύδατα και στους πόρους τους το οποίο περιόριζε τις αλιευτικές δυνατότητες των ισπανικών πλοίων σε ορισμένες ζώνες των κοινοτικών υδάτων. Έτσι, ιδίως, το 158 της Πράξεως Προσχωρήσεως, στο οποίο αναφέρθηκε το Βασίλειο της Ισπανίας με το δικόγραφο της προσφυγής του, προέβλεπε ότι 300 πλοία, καθοριζόμενα με βάση τα τεχνικά τους χαρακτηριστικά στον ονομαστικό κατάλογο του παραρτήματος IX της Πράξεως Προσχωρήσεως, μπορούσαν να λάβουν άδεια ασκήσεως των αλιευτικών τους δραστηριοτήτων στις ζώνες ICES V b, VI, VII, VIII a, b και d, και καθόριζε τις προϋποθέσεις για την ταυτόχρονη παρουσία των πλοίων του καταλόγου αυτού στις εν λόγω ζώνες. Επιπλέον, το άρθρο αυτό απέκλειε την πρόσβαση στο Irish Box. Το άρθρο 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως διευκρίνιζε ότι το καθεστώς που οριζόταν στα άρθρα 156 έως 164 της πράξεως αυτής εξακολουθούσε να ισχύει μέχρι την ημερομηνία λήξεως της χρονικής περιόδου του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 170/83 του Συμβουλίου, της 25ης Ιανουαρίου 1983, περι θεσπίσεως κοινοτικού καθεστώτος διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (ΕΕ L 24, σ. 1), ήτοι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2002. Το άρθρο 162 της Πράξεως Προσχωρήσεως προέβλεπε ωστόσο μια διαδικασία αξιολογήσεως και προσαρμογής του καθεστώτος αυτού, επισημαίνοντας ότι οι προσαρμογές που θα απέβαιναν αναγκαίες θα άρχιζαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 1996.

39 Έτσι, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1275/94 του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, για την προσαρμογή του καθεστώτος που προβλέπεται στα κεφάλαια «Αλιεία» της πράξης προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας (ΕΕ L 140, σ. 1), και τους κανονισμούς 685/95 και 2027/95 που καταργήθηκαν με τον κανονισμό 1954/2003. Το άρθρο 1 του κανονισμού 1275/94 ορίζει, όσον αφορά το Βασίλειο της Ισπανίας, ότι, σύμφωνα με τα επόμενα άρθρα του κανονισμού, από την 1η Ιανουαρίου 1996, το καθεστώς προσβάσεως στα ύδατα και τους πόρους που καθορίζονται στα άρθρα 156 έως 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως προσαρμόζεται και ενσωματώνεται στα κοινοτικά μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 του ίδιου κανονισμού, τα οποία ισχύουν για όλα τα κοινοτικά σκάφη. Το άρθρο 3 του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3760/92 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1992, για τη

θέσπιση κοινοτικού συστήματος για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια (ΕΕ L 389, σ. 1), τα κοινοτικά μέτρα τα οποία καθορίζουν τους όρους προσβάσεως στις ζώνες και τους πόρους που υπόκεινται σε ειδικές ρυθμίσεις δυνάμει των άρθρων 156 έως 166 της Πράξεως Προσχωρήσεως και ότι τα μέτρα αυτά πρέπει να τηρούν την αρχή της μη αυξήσεως της αλιευτικής προσπάθειας, το επίπεδο της οποίας καθορίζεται στα άρθρα 158, 160, 164 και 165 της Πράξεως Προσχωρήσεως. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό 3, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 685/1995, ο οποίος καθόριζε, από 1ης Ιανουαρίου 1996, τα κριτήρια και τις διαδικασίες για τη θέσπιση συστήματος διαχειρίσεως της αλιευτικής προσπάθειας στις ζώνες ICES Vb, VI, VII, VIII, IX και X καθώς και στις διαιρέσεις CECAF 34.1.1., 34.1.2., 34.2.0. Το σύστημα αυτό θεσπίστηκε στη συνέχεια με τον κανονισμό 2027/95 ο οποίος καθόριζε, για κάθε κράτος μέλος, την ανώτατη αλιευτική προσπάθεια ανά τύπο αλιείας. Όσον αφορά το Irish Box, το άρθρο 3, παράγραφος 5, του κανονισμού 685/95 προέβλεπε ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη έπρεπε να υπολογίζουν την αλιευτική προσπάθεια στη ζώνη αυτή βάσει των υφιστάμενων επιπέδων δραστηριότητας για τα πλοία τους, εκτός των πλοίων με ισπανική σημαία, των οποίων ο αριθμός στη ζώνη αυτή περιοριζόταν σε 40.

40 Κατά συνέπεια, το Βασίλειο της Ισπανίας, όπως το ίδιο ισχυρίζεται, βρισκόταν κατά την έκδοση του κανονισμού 1954/2003 σε διαφορετική κατάσταση από αυτή των λοιπών κρατών μελών, χαρακτηριζόμενη από μη αύξηση, κατά το διάστημα από το 1998 έως το 2002, των αλιευτικών δυνατοτήτων, όπως περιορίστηκαν με την Πράξη Προσχωρήσεως και με τον περιορισμό των ισπανικών πλοίων που μπορούσαν να είναι παρόντα ταυτοχρόνως στο Irish Box σε 40.

41 Ωστόσο, η υπαγωγή του Βασιλείου της Ισπανίας στο ίδιο σύστημα διαχειρίσεως της αλιευτικής προσπάθειας με το ισχύον για τα λοιπά κράτη μέλη, το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό 1954/2003, φαίνεται αντικειμενικώς δικαιολογημένη. Αφενός, το σύστημα αυτό προβλέπει μια μέθοδο αξιολογήσεως της αλιευτικής προσπάθειας βασιζόμενη σε αντικειμενικά δεδομένα, δηλαδή στην αλιευτική προσπάθεια που πράγματι κατέβαλε έκαστο κράτος μέλος στις οικείες ζώνες και για τους οικείους τύπους αλιείας κατά τη διάρκεια μιας πρόσφατης πενταετούς περιόδου. Αφετέρου, το σύστημα αυτό έχει ως σκοπό να συντελέσει στη διατήρηση των αλιευτικών πόρων, διασφαλίζοντας, σύμφωνα με την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, ότι τα συνολικά επίπεδα της υφιστάμενης αλιευτικής προσπάθειας ουδόλως θα αυξηθούν.

42 Παρατηρείται συναφώς ότι ο σκοπός της διατηρήσεως των αλιευτικών πόρων και η αρχή της σχετικής σταθερότητας των αλιευτικών δραστηριοτήτων έχουν πρωταρχική θέση σε κάθε κοινοτική ρύθμιση στον τομέα αυτόν, περιλαμβανομένης, από της Πράξεως Προχωρήσεως και μέχρι την έκδοση του κανονισμού 1954/2003, της σκοπούσας στην ένταξη του Βασιλείου της Ισπανίας στο γενικό καθεστώς της κοινής αλιευτικής πολιτικής. Έτσι, η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1275/94 ορίζει «ότι οι νέες διατάξεις πρέπει να επιτρέψουν την πλήρη ένταξη της Ισπανίας [...] στο γενικό καθεστώς της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τηρώντας πλήρως το κοινοτικό κεκτημένο, και ιδίως την αρχή της σχετικής σταθερότητας, καθώς και τις εξαιρέσεις από την αρχή της ελεύθερης πρόσβασης στα ύδατα, όπως προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΟΚ) 3760/92». Επιπλέον, ο κανονισμός 1275/94 εκθέτει, με την τέταρτη και πέμπτη αιτιολογική σκέψη του, «ότι η ελεύθερη πρόσβαση στα ύδατα πρέπει να συνοδεύεται από πλαισίωση της αναπτυσσόμενης ικανότητας, ώστε να εξασφαλίζεται αντιστοιχία των μέσων προς τους διαθέσιμους πόρους» και «ότι οι προσαρμογές αυτές δεν πρέπει να οδηγήσουν στην αύξηση των συνολικών επιπέδων των υφιστάμενων αλιευτικών προσπαθειών ανά ζώνες [ICES] και [διαιρέσεις CECAF], ούτε να θίξουν τους πόρους που υπόκεινται σε ποσοτικούς περιορισμούς αλιευμάτων». Ομοίως, ο κανονισμός 685/95 ορίζει, με την τρίτη και την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του, «ότι είναι αναγκαίο να τηρηθούν οι υφιστάμενες ισορροπίες και το κοινοτικό κεκτημένο, ιδίως η αρχή της σχετικής σταθερότητας» και «ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η μη αύξηση της συνολικής αλιευτικής προσπάθειας που καταβάλλεται αυτή τη στιγμή στις ζώνες και στους πόρους που καλύπτονται από την Πράξη Προσχωρήσεως».

43 Εξάλλου, όσον αφορά τη βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη που αποτελεί αντικείμενο του ειδικού συστήματος διαχειρίσεως της αλιευτικής προσπάθειας το οποίο καθορίζεται στο άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003, προκύπτει κατ' αρχάς από τη δικογραφία ότι η αλληλεπικάλυψη της ζώνης αυτής με το Irish Box είναι περιορισμένη, δεδομένου ότι η ζώνη αυτή καλύπτει λιγότερο από το ήμισυ του Irish Box. Επομένως, δεν μπορεί να προβληθεί ο ισχυρισμός ότι η καθιέρωση αυτής της βιολογικώς ευαίσθητης ζώνης και η διαδικασία υπολογισμού της μέγιστης ετήσιας αλιευτικής προσπάθειας για την ίδια αυτή ζώνη αποτελούν την εκδήλωση μιας απόπειρας συνεχίσεως αναλόγων μέτρων προς τα ισχύοντα ως προς το Irish Box. Περαιτέρω, από την έβδομη αιτιολογική σκέψη και από το άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003 προκύπτει ότι ο ειδικός περιορισμός της αλιευτικής προσπάθειας που προβλέπει το άρθρο αυτό σκοπεί επίσης στη διατήρηση των αλιευτικών πόρων σε μια ζώνη στην οποία υπάρχει υψηλή συγκέντρωση ιχθυδίων μπακαλιάρου και ότι η μέθοδος αξιολογήσεως της αλιευτικής προσπάθειας που έγινε δεκτή στηρίζεται επίσης σε αντικειμενικό κριτήριο, δηλαδή στην αλιευτική προσπάθεια που άσκησαν τα πλοία μήκους τουλάχιστον δέκα μέτρων συνολικά, ως ετήσιο μέσο όρο του διαστήματος από το 1998 έως το 2002, όσον αφορά τη βενθική αλιεία.

44 Επομένως, μολονότι το Βασίλειο της Ισπανίας βρισκόταν, κατά την έκδοση του κανονισμού 1954/2003, σε διαφορετική κατάσταση από αυτή των λοιπών κρατών μελών, τα άρθρα 3, 4 και 6 του κανονισμού αυτού δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι θεσπίστηκαν κατά παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, εις βάρος του Βασιλείου της Ισπανίας.

45 Επομένως, ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από κατάχρηση εξουσίας

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

46 Το Βασίλειο της Ισπανίας ισχυρίζεται ότι ο αληθής σκοπός της καθιερώσεως της βιολογικώς ευαίσθητης ζώνης του άρθρου 6 του κανονισμού 1954/2003 δεν είναι η διατήρηση των ιχθυδίων μπακαλιάρου, αλλά η συνέχιση μιας διακρίσεως εις βάρος του ισπανικού στόλου εντός της ζώνης αυτής. Βασιζόμενο σε μελέτη την οποία παρουσίασε η ισπανική αντιπροσωπεία τον Μάιο του 2003, ισχυρίζεται ότι υπήρχαν άλλες ζώνες με παρεμφερή βιολογικά χαρακτηριστικά και ότι η λήψη αυτού του είδους μέτρων για τη διατήρηση των ιχθυδίων μπακαλιάρου διέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) 850/98 του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 1998, για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων μέσω τεχνικών μέτρων προστασίας των νεαρών θαλάσσιων οργανισμών (ΕΕ L 125, σ. 1). Συνεπώς, το Συμβούλιο, θεσπίζοντας το άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003, υπέπεσε σε κατάχρηση εξουσίας.

47 Το Συμβούλιο ισχυρίζεται κατ' ουσίαν ότι ο λόγος αυτός είναι αλυσιτελής, δεδομένου ότι ο κανονισμός 1415/2004, ο οποίος αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, περιέχει μόνο μέτρα εκτελέσεως του κανονισμού 1954/2003 και θεσπίστηκε κατά τη διαδικασία που προβλέπει ο τελευταίος, οπότε καμία διαδικασία δεν καταστρατηγήθηκε.

48 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το γεγονός ότι μπορεί να υπάρχουν άλλες βιολογικώς ευαίσθητες ζώνες ή ότι θα μπορούσαν να προβλεφθούν άλλα μέτρα δεν αποδεικνύει την ύπαρξη καταχρήσεως εξουσίας.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

49 Όπως επανειλημμένως έκρινε το Δικαστήριο, μια πράξη έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας μόνον όταν προκύπτει, βάσει αντικειμενικών, λυσιτελών και συγκλινουσών ενδείξεων, ότι εκδόθηκε με αποκλειστικό ή, τουλάχιστον, πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τους προβαλλόμενους ή με σκοπό την καταστρατήγηση μιας διαδικασίας που προβλέπει ειδικά η Συνθήκη ΕΚ για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων περιστάσεων (βλ. αποφάσεις της 13ης Νοεμβρίου 1990, C-331/88, Fedesa κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-4023, σκέψη 24, και της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-110/97, Κάτω Χώρες κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-8763, σκέψη 137).

50 Εν προκειμένω, το Βασίλειο της Ισπανίας δεν αποδεικνύει ότι το ειδικό σύστημα διαχειρίσεως της αλιευτικής προσπάθειας το οποίο προβλέπει το άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003 για την επίμαχη βιολογικώς ευαίσθητη ζώνη θεσπίστηκε με αποκλειστικό ή πρωταρχικό σκοπό διαφορετικό από τη διατήρηση των ιχθυδίων μπακαλιάρου. Επιπλέον, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή και επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 102 των προτάσεών του, το γεγονός ότι τεχνικά μέτρα για την προστασία νεαρών θαλασσίων οργανισμών μπορούν να εμπίπτουν και σε άλλον κανονισμό και το γεγονός ότι μπορούν να υπάρχουν άλλες βιολογικώς ευαίσθητες ζώνες δεν αποδεικνύουν ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε κατάχρηση εξουσίας θεσπίζοντας το άρθρο 6 του κανονισμού 1954/2003.

51 Επομένως, και ο λόγος αυτός πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

52 Απ' όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 1954/2003 την οποία προέβαλε το Βασίλειο της Ισπανίας προς στήριξη της προσφυγής του πρέπει να απορριφθεί και ότι, δεδομένου ότι δεν έχει προβληθεί κανένας ισχυρισμός σχετικός με τη νομιμότητα του κανονισμού 1415/2004, η εν λόγω προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

53 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι το Συμβούλιο ζήτησε την καταδίκη του Βασιλείου της Ισπανίας και το κράτος αυτό ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα. Κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 4, πρώτο εδάφιο, του ίδιου άρθρου, η Επιτροπή φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο της Ισπανίας στα δικαστικά έξοδα.

3) Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

(υπογραφές)